

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 2Co/224/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213455
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Antalová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6412213455.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Antalovej a členov senátu JUDr. Jany Novotnej a JUDr. Jozefa Zlochu v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, za ktorú koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 10C/180/2012-66 zo dňa 26.11.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd v Žiari nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 10C/180/2012-66 zo dňa 26.11.2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobcom podanú žalobu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu okresného súdu v exekučnom konaní, s poukazom na zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“). Exekučný súd podľa žalobcovho názoru rozhodol o zmene súdneho exekútora so značným časovým odstupom, hoci neexistovala skutočnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi. Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a tiež s pripojeným exekučným spisom č. EX 13461/2011. Žalobca doručenou žalobou namietal nesprávny úradný postup okresného súdu spočívajúci v tom, že súd nerozhodoval o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. Okresný súd vyslovil názor, že žaloba nevykazuje predpoklady, ktoré sa nazývajú procesnými podmienkami konania. V konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky a jeho žalobný návrh považuje za zmätočné podanie. Okresný súd odôvodnil svoj rozsudok tým, že v žalobnom návrhu žalobca namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote a zároveň namieta prietahy v konaní. Nie je teda jednoznačne zrejmé, z akého titulu si uplatňuje svoj nárok na náhradu škody, keďže v žalobách sa tieto tituly prelínajú a žalobca jednoznačne neuvádza, z ktorého titulu si uplatňuje svoj nárok. K prietahom v konaní poznamenal, že žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie, neuviedol ich ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovanej, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti. Zároveň poukázal na to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu, alebo Ústavný súd SR. Okresný súd ďalej v odôvodnení rozsudku uviedol, že predbežné prerokovanie nároku je zákonom stanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občiansko-súdne konanie. Vzhľadom na to, že táto možnosť zo strany žalobcu nebola uplatnená, má súd za to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde a zároveň tak, ako uviedol žalovaný

vo svojom písomnom podaní k podanej žalobe a informoval súd, že napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti, ktoré Ministerstvo spravodlivosti SR adresovalo žalobcovi po doručení prvotných žiadostí o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, bola doručená len všeobecná odpoveď, kde žalobca nepreukázal požadované skutočnosti, nedoplnil žiadané informácie a nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora s dátumom doručenia súdu uznesenia o zmene súdneho exekútora a pod. Žalobca v celku neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podanej žiadosti a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Podľa názoru okresného súdu žalobca nepreukázal, že by činnosťou súdu v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, nepreukázal vznik, ani výšku skutočnej škody, ani prípadnej nemajetkovej ujmy a tým pádom neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Okresný súd vzhľadom na zistený skutkový stav žalobu v plnom rozsahu zamietol ako neopodstatnenú a neodôvodnenú. Vzhľadom na to, že žalovanému, ktorý mal v konaní úspech, žiadne trovy v konaní nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na opätovné prejednanie. Poukázal na to, že vo veci rozhodoval vylúčený sudca. Okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol pre to dôvody a predložil listiny spájané s uvedenými dôvodmi. Nebolo prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. Súd ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania. Trval pritom na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam žalovaného, ani k vykonaným dôkazom, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Tvrdenia okresného súdu o dodržaní zákonných lehôt v exekučnom konaní nekorešponujú s časovými úsekmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalobca nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k takýmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Zdôraznil presvedčenie o porušení jeho práva v exekučnom konaní na rozhodnutie v zákonnej lehote a vyjadril nepochopenie nad postupom okresného súdu, ktorý nekonštatoval porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, hoci zistil nedodržanie príslušnej zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu. Napadnutý rozsudok označil za nepreskúmateľný, pretože sa vôbec nezaoberá uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Z odôvodnenia rozsudku nie je vôbec zrejmé, ako úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, pričom sa toto rovnako týka aj chýbajúcich dôkazov pri nemajetkovej ujme. Žalobca hodlal v konaní pred súdom prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, vyhotovenie ktorého zabezpečil. Súd však neprípustne skrátil dokazovanie len na dôkazy vykonané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Žalobca v odvolaní zároveň namietal, že prvostupňový súd bol povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o jeho návrhu na prerušenie konania osobitne rozhodnúť.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal odvolanie v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v zmysle § 221 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 212 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd zo súdneho spisu zistil, že žalobca sa podanou žalobou voči žalovanému domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená exekučným súdom, ktorým je Okresný súd Žiar nad Hronom tým, že tento nesprávne úradne postupoval, keď v exekučnom konaní vedenom proti povinnej Marcele Michňovej nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Žalobca navrhol vykonať dokazovanie exekučným spisom. Priamo v žalobe vzniesol aj námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, o ktorej rozhodol nadriadený súd tak, že zákonnú sudkyňu z prejednávania a rozhodovania v prejednávanej veci nevylúčil. Na prejednanie vecí samej prvostupňový súd nariadil pojednávanie, na ktoré riadne a včas predvolal účastníkov konania. Žalobca prevzal predvolanie dňa 18.11.2014, pričom pojednávanie bolo vytyčené na 26.11.2014. Okresný súd uznesením vyhláseným na pojednávaní rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti účastníkov konania. Následne vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/180/2012 s pripojenými prílohami a správami. Uznesením vyhlásil dokazovanie za skočené a verejne vyhlásil rozsudok, ktorý je napadnutý predmetným odvolaním.

Odvolací súd po preskúmaní odvolacích námietok spolu s napadnutým rozsudkom a konaním, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že niektoré z odvolacích námietok sú dôvodné. Odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, a preto bolo napadnuté rozhodnutie preskúmané len z dôvodov uplatnených v odvolaní.

Odvolacia námietka, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca, nie je dôvodná. Tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil žalobca na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu, ktorý mu ako exekučný súd svojím nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu. Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá samotná skutočnosť, že sudca má prejsť a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31.05.2010); dôvodom na vylúčenie sudcu bez ďalšieho nie je ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý podľa tvrdení žalobcu svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovaného za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11.03.2013 a 3Cdo/202/2013 zo dňa 12.09.2013). Obdobne možno poukázať aj na uznesenie NS SR z 23.06.2013 sp. zn. 7Cdo/141/2013. Rovnako možno poukázať aj na obdobnú rozhodovaciu prax v ČR pri zhodnej právnej úprave (napr. uznesenie NS ČR sp. zn. 31Nd/209/2009 zverejnené pod č. 65/2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). O žalobcom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu riadne rozhodol nadriadený súd s tým, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil. Zo spisu okresného súdu súčasne vyplýva, že uznesenie nadriadeného súdu rozhodujúceho o námietke zaujatosti (2NcC/342/2012-9 zo dňa 16.09.2012) bolo účastníkom riadne doručené. Iné (nové) dôvody zaujatosti zákonného sudcu žalobca v odvolaní neuviedol.

Odvolacia námietka žalobcu, že mu okresný súd uskutočnením pojednávania a vykonaním dokazovania v jeho neprítomnosti odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na kontradiktórne konanie, rovnako nie je dôvodná. Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a nepožiadá z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, môže súd vec prejsť v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dokazovanie. Odňatím možnosti konať pred súdom možno rozumieť postup súdu, ktorým znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. dáva súdu možnosť prejsť vec aj v neprítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu. Môže tak urobiť, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví, ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Účastníci konania boli v predmetnej veci na pojednávanie vytyčené na deň 26.11.2014 riadne a včas predvolaní, zákonná 5-dňová lehota na prípravu pojednávania bola zachovaná. Žalobca, ani jeho právny zástupca nepožiadali o odročenie pojednávania, a preto boli splnené podmienky na prejednanie veci v neprítomnosti účastníka konania (žalobcu, resp. jeho právneho

zástupcu) podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Táto odvolacia námietka žalobcu preto nie je nedôvodná. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že súd nemohol vec prejednať, resp. nemohol vykonať pojednávanie z dôvodu, že žalobca súdu doručil návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., táto odvolacia námietka nemá oporu v obsahu súdneho spisu, z ktorého vyplýva, že takýto návrh nebol okresnému súdu v predmetnom konaní doručený. Z rovnakého dôvodu je nedôvodná aj odvolacia námietka, že súd nemohol ďalej vo veci konať, keďže nerozhodol osobitným uznesením, ktoré by nadobudlo právoplatnosť, o návrhu žalobcu na prerušenie konania. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, je zrejmé, že táto námietka je vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a na to, že vo veci bolo nariadené pojednávanie, zmätočná.

Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd rozhodoval o nároku na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spôsobeného nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote. V napadnutom rozsudku nie sú uvedené žiadne skutkové zistenia z dotknutého exekučného spisu 11Er/629/2007. Z hľadiska uplatneného nároku nie je preto vôbec zrejmé, či a ako v prejednávanej veci okresný súd posudzoval splnenie predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu podľa zák. č. 514/2003 Z.z. a najmä, ako ich okresný súd vyhodnotil. Zo zápisnice o pojednávaní nie je zrejmé, či okresný súd vykonal dokazovanie sporným exekučným spisom. Navrhovateľ v odvolaní proti napadnutému rozsudku o.i. vytyka prvostupňovému súdu spôsob vykonania dokazovania, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám okresný súd. Z obsahu zápisnice o pojednávaní konanom dňa 26.11.2014 vyplýva, že súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s celým obsahom spisu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 10C/180/2012, s pripojenými prílohami a správami. V zápisnici však nie je zaznamenané, ako došlo k vykonaniu jednotlivých dôkazov, nie je uvedené ani to, ktoré dôkazy boli vykonané. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd pochybil pri vykonávaní dokazovania podľa § 129 ods. 1 O.s.p. a pri hodnotení dôkazov v zmysle § 132 O.s.p., pričom zároveň v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení napadnutého rozhodnutia neuviedol, z ktorých konkrétnych dôkazov pri rozhodovaní vychádzal. Neuviedol najmä skutkové okolnosti z dotknutého exekučného spisu, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Súd preto považuje námietku o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov za dôvodnú.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v celom rozsahu zrušil a vec mu podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V dôsledku zrušenia rozsudku okresného súdu odvolací súd zrušil aj závislý výrok o trovách konania (§ 212 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

V ďalšom konaní okresný súd rozhodne o nároku žalobcu, ktorý je predmetom konania (náhrada škody spôsobená okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom - nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonnej lehote). Vykonať dokazovanie v súlade so zákonom (§ 129 ods. 1 O.s.p.), dôkazy vyhodnotí v súlade s ust. § 132 O.s.p. a rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby odôvodnenie spĺňalo náležitosti stanovené v § 157 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.